

ISÄNMAA

Isänmaa, ”isien maa”, on yksi kansan kokemuksen olennaisista puolista. VT:n kansalle isänmaalla oli tärkeä sija uskossa ja toivossa. Tämä oli kuitenkin vain ilmoituksen valmistava vaihe, sillä lopulta Jumala on tehnyt tunnetuksi toisen isänmaan olemassaolon, johon kaikki ihmiset on määrätty.

VT.

1. Isänmaan kokemus. Jumalan kansan historia alkaa juuriltaan irrottamisella: Abrahamin on jätettävä isänmaansa ja lähdettävä toiseen maahan, josta hän ei vielä tiedä mitään (1. Moos. 12:1 f.). Hänen sukunsa uusi juurtuminen saa kuitenkin toteutua vasta pitkän ajan kuluttua. Kanaanissa oleskellessaan patriarkat ovat muukalaisia ja vieraita (1. Moos. 23:4; Hepr. 11:13); maan perintö luvataan heille (1. Moos. 12:7), mutta sitä ei vielä anneta. Samoin myös Egypti, jossa he oleskelevat, on heille vieras maa (vrt. 1. Moos. 15:13). Vasta Eksoduksen ja Siinain liiton jälkeen Jumalan lupaus täyttyy: Kanaanista tulee heidän oma maansa, maa, jolla on suuri uskonnollinen merkitys. Sillä se ei ainoastaan ole saatu Jumalalta lahjana eikä ainoastaan sisällä isien hautoja (1. Moos. 47:30; 1. Moos. 50:5; Neh. 2:3 ff.), vaan Jumalan asuinpaikka siellä – ensin liitonarkin pyhäkkö, sitten Jerusalemin temppeli – antaa sille pyhän arvon. Kaikista näistä syistä se näyttää liittyvän uskoon.

2. Juuriltaan irrottamisen kokemus. Mutta Israel kokee myös päinvastaista. Lopulta kaksinkertainen kansallinen katastrofi runtelee tämän rakkaan isänmaan. Samalla kansa siirretään kauas siitä, ja se kokee juuriltaan irrottamisen. Pakkosiirtolaisuus vain vahvistaa juutalaisten kiintymystä isänmaahan (Ps. 137:1–6), jonka onnettomuuksia he surevat. He ymmärtävät silloin, että katastrofin syynä on pohjimmiltaan kansallinen synty, jonka Jumala on rangaissut esimerkillisellä tavalla (Valit. 1:8, 18; Jes. 64:4 ff.; Neh. 9:29 ff.). Niin kauan kuin koettelemus jatkuu, nöyryytetty tai kaukainen isänmaa on keskeisellä sijalla heidän rukouksissaan (Neh. 9:36 f.), huolenaiheissaan (Neh. 2:3) ja tulevaisuudentoiveissaan (Tob. 13:9–17; Bar. 3:40–5:9). Menneisyyden instituutioihin kiinnittyneinä he pyrkivät jatkuvasti rakentamaan ne uudelleen ja onnistuvat siinä jossain määrin. Samalla he löytävät profeettojen julistuksista kirkastuneen kuvan tulevasta isänmaasta: uusi pyhä maa ja uusi Jerusalemi, uudelleen yhdistyneen maan keskuksena, saavat takaisin löydetyn paratiisin hahmon. Niinpä isänmaa on juutalaisille samalla kertaa konkreettinen todellisuus, joka muistuttaa kaikkia muita ihmisten isänmaita, ja ihanteellinen käsitys, joka puhtautensa ja suuruutensa puolesta erottuu kaikista nationalistista ideologioista, joihin ihmisten unelmat kiteytyvät. Vaikka tämä käsitys ei ole monikansallinen, kuten samana aikana vallinnut käsitys Rooman valtakunnasta, se pyrkii kuitenkin yleismaailmallisuuteen Israelin kutsumuksen tähden: Abrahamissa siunataan kaikki maan sukukunnat (1. Moos. 12:3), ja Siionista tulee kaikkien isänmaiden äiti (Ps. 87).

UT.

1. Jeesus ja hänen isänmaansa. Ollakseen täysin ihminen Jeesus koki myös isänmaan. Hänen isänmaansa ei ollut mikään tahansa maa, vaan maa, jonka Jumala oli antanut perinnöksi kansalleen. Hän rakasti tätä isänmaata koko sydämeästään, sitäkin enemmän, koska hänen oma tehtävänsä tarjosi sille tilaisuuden uuteen murhenäytelmään. Koska juutalainen isänmaa ei ollut aikanaan tunnistanut profeettojen ääntä, se lopulta halveksii häntä, joka paljastaa sille sen todellisen kutsumuksen. Nasaretissa, isiensä kylässä, Jeesus torjutaan: profeetta jää vaille tunnustusta vain omassa isänmaassaan (Matt. 13:54–57; Joh. 4:44). Jerusalemissa, kansallisessa pääkaupungissa, Jeesus tietää menevänsä sinne vain kuollakseen (Luuk. 13:33). Siksi hän itkee syyllisen kaupungin tähden, sillä se ei tunnistanut aikaa, jolloin Jumala vieraili sen luona (Luuk. 19:41; vrt. Luuk. 13:34 f. rinnakk.). Juutalaisten maallinen isänmaa kulkee siis peruuttamattomasti kohti tuhoaan, koska se ei täyttänyt sitä, mitä Jumala siltä odotti. Uusi katastrofi osoittaa kaikkien silmissä, että Jumala ottaa siltä pois tehtävän, joka sille oli tähän asti uskottu pelastussuunnitelmassa (Mark. 13:14–19; Luuk. 19:43 f.; Luuk. 21:20–23).

2. Uusi isänmaa. Uusi kansa, joka on Kirkko, ei poista ihmisten juurtumista maalliseen isänmaahan, kuten jotkin nykyiset ideologiat yrittävät tehdä. Isänmaanrakkaus pysyy heille aina velvollisuutena, perherakkauden jatkeena. Niinpä juutalaista alkuperää olevat kristityt pysyvät kiintyneinä Israelin isänmaahan, kuten Jeesuskin oli; toisaalta pyhä Paavali vaatii itselleen Rooman kansalaisoikeutta, joka hänellä on syntymän perusteella (Ap. t. 22:27 f.). Israelin isänmaa on kuitenkin nyt menettänyt pyhän merkityksensä, joka on siirtynyt korkeampaan todellisuuteen. Kirkko on ylhäinen Jerusalemi, jonka lapsia me olemme (Gal. 4:26), niin kuin israelilaiset olivat maallisen Jerusalemin lapsia. Siellä ylhäällä meillä on kansalaisoikeutemme (Fil. 3:20); näin kaikki ihmiset voivat saada osansa uuden isänmaan kokemuksesta. Muinoin pakanat olivat muukalaisia Israelin kaupungissa (Ef. 2:12), mutta nyt he jakavat juutalaisten kanssa kunnian olla pyhien kansalaisia (Ef. 2:19). Niinpä taivas on todellinen isänmaa, jonka esikuva Israelin isänmaa, maallisten isänmaiden joukosta valittuna, oli: merkityksellinen mutta väliaikainen. Meillä ei ole täällä pysyvää asuinsijaa, vaan etsimme tulevaa (Hepr. 13:14). Juuri tätä isänmaata Jumala jo muinoin valmisti patriarkoille; Kanaanin maan tuolla puolen he kaipasivat jo koko uskollaan tätä parempaa isänmaata (Hepr. 11:14 ff.). Jokaisen ihmisen tulee tehdä samoin kuin he ja nähdä, oman ja läheistensä kanssa jakamansa maankolkan tuolla puolen, uusi isänmaa, jossa hän elää heidän kanssaan ikuisesti.

Katso myös: → cite NT 2 – etranger – exil – Jerusalem AT – Isä I, II 1 – Kansa A II 4 – maa